

Ajánló

Múlt, jelen, jövő

Gyakran azt gondoljuk, hogy az emberiség kognitív teljesítményei döntően az elmúlt száz esztendőben születtek. **Horváth Péter** *információtörténeti* sorozatának *második részében* éppen azt villantja fel, hogy már az archaikus, primitív ember is többet tudott annál, mint amit feltételezünk róla. Ha még nem is nevezi néven, de osztályozza a való világ objektumait, és ezekről-ezekből alkotott fogalmait, relációkat képez, ha misztikus háttérrel is, de tisztában van az ok-okozat viszony létezésével. A szakirodalomból az is kiolvasható, hogy mi a szerepe mindebben a környezet tudatos megfigyelésének, az első méréseknek, a közösségi kommunikációnak és a társadalom gazdasági igényeinek. Az is kitűnik, hogy egy ilyen kép felrajzolásához hányféle diszciplína járul hozzá: a történettudomány mellett az etnológia, a régészet, a pszichológia mind-mind fényt vethet egy olyan területre, amely tárgyi emlékekben gazdag, míg másutt csak egy-egy adatra támaszkodhatunk. A szerzőnek az a feltevése, hogy az információ alapfogalmai a régmúlt történetében gyökereznek, a sorozat további tagjaiból is ki fog derülni, amikor a hírközlés, az információfeldolgozás, a logika és az algoritmus történetét veszi górcső alá.

A múltból a jelenbe vezet **Werner Reinhardt**, aki a Német Szövetségi Köztársaságban működő *könyvtári konzorciumokat* tekinti át. Itt – szemben pl. Finnországgal, ahol országos szintű elektronikus információszolgáltatási program indult (l. TMT, 2000. évi 910. sz. p. 382–389.) – nem egy országos konzorcium, hanem *több*, főleg *tartományi* szintű konzorcium keretében szerveződnek a könyvtárak *beszerzési közösségekké*. Az együttműködés országhatáron túlra terjed: a *német, osztrák és svájci konzorciumok munkaközössége* tapasztalatcserét folytat a szállítókkal folyó tárgyalásokról, és közös stratégiát dolgoz ki velük (árpolitikájukkal) szemben. A német kollégák is úgy látják, hogy a kiadóknak javítaniuk kell használati statisztikai szolgáltatásukat, és ők is kívánatosnak tartanák, ha a kiadók nem teljes elektronikus folyóiratválasztékukat kínálnák „egy csomagban”, hanem megadnák a címenkénti válogatás lehetőségét.

A jövőbe vezet, pontosabban a jelent a várható jövőből vizsgálja **Mészáros Anikó**, aki frappánsan foglalja össze a tudnivalókat az *információs társadalomról*. Figyelemre méltó a könyvtáros szakmának címzett intelve: ha a *könyvtárosok* továbbra is késlekednek az információszolgáltatás *profittermelő* lehetőségeinek felismerésével/kiaknázásával, a felnövekvő jól képzett és rugalmas *vállalkozói réteg* ezt elhalássza az orruk elől. (Hozzáteszem: nem közalkalmazotti fizetésért.)

Szántó Péter